LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2026-03-23 Nr. 429-83
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja su draudiku sudarė būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimas TIA Nr. (duomenys neskelbtini)), kuria draudiko parengtų Būsto draudimo taisyklių Nr. 067[1] (toliau – Taisyklės) pagrindu, draudimo variantu „Maksimalus“ buvo apdraustas pareiškėjai nuosavybės teise priklausantis gyvenamasis pastatas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini), (toliau – draudimo sutartis). Draudimo laikotarpis – nuo 2024 m. kovo 23 d. iki 2045 m. kovo 22 d.

2024 m. rugpjūčio 16 d. pareiškėja draudiką informavo apie 2024 m. liepos 29 d. įvykį: „Po liūties name dingo elektra. Atvykęs elektrikas nustatė įvadinio elektros kabelio gedimą. Seno kabelio suremontuoti neįmanoma, reikia kloti naują kabelį. Pakeisti kabelį pertraukiant per egzistuojantį vamzdį nepavyko nes jis kažkur užspaustas“ (toliau – Įvykis). Pareiškėja draudikui pateikė remonto darbų nuotraukas, komercinį pasiūlymą atlikti remontą už 2 420,00 Eur bei 288,22 Eur sąskaitą už medžiagas.

2024 m. rugpjūčio 19 d. draudikas, įvertinęs gautą medžiagą, pranešė pareiškėjai, kad Įvykis laikomas nedraudžiamuoju ir draudimo išmoka nebus mokama, nes išanalizavus gedimo pobūdį ir tyrimo metu surinktą informaciją nustatyta, kad grunte įrengtas įvadinis elektros kabelis prarado laidumą dėl ilgalaikio gamtinių ir technogeninių veiksnių poveikio.

2025 m. liepos 11 d. pareiškėja draudikui pateikė pretenziją, nurodė nesutinkanti su draudiko sprendimu.

2025 m. liepos 21 d. draudikas pateikė atsakymą į pareiškėjos pretenziją. Draudikas, remdamasis ekspertine pažyma, paaiškino, kad Įvykis galėjo įvykti, t. y. kabelis galėjo būti pažeistas, dėl vienos iš keturių priežasčių, kurių kiekviena yra nedraudžiamasis įvykis draudimo sutarties prasme, todėl Draudikas neturi pagrindo laikyti Įvykio draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmokos.

Draudikui pareiškėjos pretenzijos netenkinus, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą. Pareiškėja kėlė reikalavimą įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią elektros kabelio remonto (keitimo) išlaidas.

Pareiškėjos teigimu, Įvykis įvyko dėl staigios ir stiprios liūties, o pareiškėja pasirinko plačiausios apsaugos „Maksimalus“ draudimo variantą, kurio apsauga apima visus staigius ir netikėtus įvykius, išskyrus aiškiai įrodytus nedraudžiamuosius įvykius. Pareiškėja įsitikinusi, kad draudikas neįrodė nei broko, nei natūralaus nusidėvėjimo, nei kitų priežasčių, paneigiančių staigaus ir netikėto poveikio (stiprios liūties) įtaką elektros kabeliui.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Jame draudikas pakartojo atsakyme į pareiškėjos pretenziją išdėstytus argumentus ir aplinkybes bei prašė pareiškėjos reikalavimą laikyti nepagrįstu.

Draudikas nurodė, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti, todėl, net ir sudariusi draudimo sutartį su pasirinktu „Maksimalus“ draudimo variantu, pareiškėja negali pagrįstai tikėtis, kad draudimo išmoka bus mokama visais atvejais. Draudikas laikėsi pozicijos, kad įrodė, jog Įvykis įvyko ne dėl staigios stiprios liūties poveikio, o dėl

[1] 2021 m. kovo 30 d. redakcija, galioja nuo 2021 m. balandžio 16 d.

priežasties, kuri atitinka bent vieną iš Taisyklių A IV dalies 4 punkte nurodytų nedraudžiamųjų įvykių sąlygų, todėl yra laikomas nedraudžiamuoju.

Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, kad surinko pakankamai sprendimą pagrindžiančių duomenų ir pagrįstai Įvykį pripažino nedraudžiamuoju, todėl prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko sprendimo Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti draudimo sutartyje įtvirtintas draudžiamųjų įvykių sąlygas bei administruojant žalą užfiksuotas Įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar draudikas pagrįstai atsisakė Įvykį pripažinti draudžiamuoju.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį). CK 6.38 straipsnyje įtvirtinti prievolių vykdymo principai įpareigoja sutarties šalis savo prievoles vykdyti sąžiningai, tinkamai, pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nėra – vadovaujantis protingumo kriterijais. Be to, kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose[2].

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį[3].

Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktu, draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškinys, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką[4]. Taigi draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose

[2] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.
[4] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis)[5].

Nagrinėjamu atveju draudimo sąlygas įtvirtinančiame draudimo liudijime nustatyta, kad gyvenamasis pastatas apdraustas plačiausios apsaugos draudimo variantu „Maksimalus", atkūrimo verte. Taisyklių A II dalies 3.1 papunktyje nurodyta, kad pastatams, be kita ko, priskiriami sklypo, kuriame pastatytas draudžiamas pastatas (-ai), ribose esantys ir tų pastatų eksploatacijai naudojami inžineriniai tinklai ir pastato viduje bei išorėje esantys įrenginiai, kurie pagal paskirtį ir pobūdį yra nekilnojamieji.

Taisyklių A IV dalies 1 punkte, įtvirtinančiame draudžiamuosius ir nedraudžiamuosius įvykius, nurodyta, kad apdrausto turto draudimo apsauga apima šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliami arba įvyksta dėl šiame skyriuje išvardytų rizikų, jeigu jos numatytos draudimo sutartyje. Viena iš Taisyklėse įtvirtintų rizikų – gamtinių jėgų rizika, pagal kurią vienas iš draudžiamųjų įvykių – liūtis – apibrėžiama kaip trumpalaikis intensyvus lietus, kai per 12 val. ar trumpesnį laikotarpį iškrinta ne mažiau kaip 15 mm kritulių (1.3 papunkčio b dalis).

Papildomai, be neatlyginamų nuostolių, įvardytų Taisyklių A IV dalies 1 punkte, Taisyklėse įtvirtinti ir bendrieji nedraudžiamieji įvykiai, kai draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas nurodytomis aplinkybėmis. Nuostoliai, be kita ko, neatlyginami, dėl apdrausto turto konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo, skilimo, užteršimo ar kitų apdrausto turto defektų, atsiradusių dėl projektavimo ar statybos klaidų ir broko (Taisyklių A IV dalies 4.4.3 papunktis).

Pagal Taisykles, projektavimo klaidos – tai statinio projektuotojo padaryti techninių statybos reglamentų reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir (arba) darbo projekto) sprendiniuose. Statybos klaidos ir brokas – bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, techninių statybos reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, kai dėl šių nukrypimų pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda (Taisyklių A IV dalies 4.4.3 papunktis).

Taisyklėse papildomai nurodyta, kad žala apdraustam turtui, atsiradusi dėl klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, rangovas, tiekėjas, pardavėjas, montavimo darbus atliekanti įmonė, garantinę ar techninę priežiūrą vykdanti įmonė, taip pat neatlyginama (Taisyklių A IV dalies 4.16 papunktis).

Taigi, draudimo sutartimi draudikas įsipareigojo atlyginti apdrausto turto nuostolius, kuriuos sukėlė staiga ir netikėtai pasireiškusi liūties, kai per 12 val. ar trumpesnį laikotarpį iškrinta ne mažiau kaip 15 mm kritulių. Kita vertus, draudikas neįsipareigojo atlyginti nuostolių, kurie apdraustam turtui atsirado dėl statybos klaidų ir (arba) broko.

Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktas ir 7 dalis įpareigoja draudiką prieš atsisakymą mokėti draudimo išmoką patikrinti visą prieinamą informaciją ir įrodyti aplinkybes, atleidžiančias nuo draudimo išmokos mokėjimo. Draudikui įrodymais nepagrindus, kad įvykis yra nedraudžiamasis, jam atsiranda pareiga mokėti draudimo išmoką.

Iš Lietuvos bankui pateiktų paaiškinimų matyti, kad draudikas žalą elektros kabeliui pripažino nedraudžiamuoju įvykiu, vadovaudamasis Taisyklių A IV dalies 4.4.3 ir 4.16 papunkčiais, t. y. nustatęs, kad elektros kabelio sugadinimai atsirado dėl statybos klaidų ir (arba) broko.

Pareiškėja nesutinka su tokiu draudiko sprendimu ir laikosi pozicijos, kad draudikas privalo atlyginti elektros kabeliui atsiradusią žalą, nes žala atsirado dėl staiga ir netikėtai pasireiškusios liūties rizikos.

Pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad „Įvykio dieną iškrito mėnesio kritulių norma, liūtis sukėlė grunto persisotinimą ir galimą grunto poslinkį, kuris ir užspaudė kabelį, <...>", informaciją apie liūtį Įvykio vietovėje galima patikrinti Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos (toliau – LHMT) internetinėje svetainėje.

Vertinant šiuos pareiškėjos argumentus, atkreiptinas dėmesys, kad draudikas iš esmės neginčija fakto, jog Įvykio dieną buvusios oro sąlygos atitiko Taisyklėse įtvirtintos liūties rizikos sąlygas. Nepaisant to, priešingai, nei vertina pareiškėja, draudiko teigimu, vien draudimo rizikos pasireiškimas konkrečiu momentu nereiškia, kad draudikas privalo besąlygiškai atlyginti bet

[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

kokius apdraustam turtui atsiradusius nuostolius.

Pareiškėja taip pat nurodė, kad po Įvykio elektrikai nustatė, jog kabelis užspaustas, o tai būdinga staigiems grunto poslinkiams esant pabrinkusiam, persotintam gruntui. Pažymėtina, kad pareiškėja nepateikė jokių duomenų, patvirtinančių šį teiginį.

Draudikas, sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindė partnerės UAB „Remeks" kvalifikuotų specialistų ekspertiniu vertinimu, išdėstytu 2022 m. spalio 3 d. ekspertinėje išvadoje (toliau – Ekspertinė išvada Nr. 1).[6]

Draudiko Lietuvos bankui pateiktoje Ekspertinėje išvadoje Nr. 1 elektros įrenginių specialistai nurodė, kad „Teisingai paklotas kabelis, bei suformuotas gerbūvis turi užtikrinti kabelio funkcionavimą apie 40–50 metų. Jeigu apžiūros metu yra nustatyta, kad kabelis neveikia, reiškia kabelis galėjo būti pažeistas tik dėl šių priežasčių: kabelio gamybos brokas; kabelio mechaninis pažeidimas (net ir nežymus) jo montavimo metu; kabelio statybos montavimo darbų brokas, kai kabelis yra *vamzdyje*, bet nepakankamame gylyje, dėl to kabelis ar apsauginis vamzdis gali būti deformuotas, o kabelis patiria išorinius grunto apkrovimus ilgalaikės eksploatacijos metu (pavyzdžiui, važinėjant sunkiasvoriam transportui, žiemos ir pavasario metu gruntui įšąlant ir atšylant). Nuolatinės perkrovos nuvargina kabelio izoliacinį sluoksnį, dėl to pradeda kauptis drėgmė, o kabelis arba jo dalis tampa nebetinkamas naudojimui; kabelio statybos montavimo darbų brokas, kai kabelis yra *ne vamzdyje*, bet pakankamame gylyje, dėl to kabelis patiria išorinius grunto apkrovimus ilgalaikės eksploatacijos metu; kabelio natūralus ilgalaikis eksploatavimas be apsauginio vamzdžio gali būti sugadintas natūralių gamtos gyvūnų t. y. graužikų, kurmių ir panašiai."

Taigi, elektros įrenginių specialistų Ekspertinė išvada Nr. 1 ir joje pateiktos ekspertinės, fundamentalios (bazinės) techninės žinios draudikui suponavo išvadą, jog Įvykis galėjo įvykti dėl vienos iš priežasčių, kurių kiekviena atitinka Taisyklėse įtvirtintų bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas.

Pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad draudikas neapklausė elektrikų, neatliko papildomo tyrimo, nevertino meteorologinių sąlygų, netyrė kabelio realios būklės, neprašė papildomų įrodymų ir neatliko priežastinio ryšio analizės, todėl, pareiškėjos įsitikinimu, draudiko argumentai yra tik bendro pobūdžio spėjimai, o ne faktai.

Draudikas, gavęs pareiškėjos kreipimąsi į Lietuvos banką bei kartu su juo pateiktus naujus duomenis (atkasto kabelio nuotraukas), siekdamas papildomai pagrįsti savo sprendimą, kreipėsi į UAB „Remeks", prašydamas pateikti ekspertinę išvadą dėl Įvykio.

Lietuvos bankui pateiktoje 2026 m. sausio 16 d. ekspertinėje pažymoje (toliau – Ekspertinė išvada Nr. 2) daroma išvada: „Nustatyta, kad elektros kabelio pažeidimas neatsirado dėl staigaus ir netikėto įvykio. Gedimas yra ilgalaikio mechaninio poveikio pasekmė, susiformavusi dėl netinkamai atliktų kabelio klojimo darbų (statybos broko), neužtikrinus privalomos apsaugos nuo grunto apkrovų."

Ekspertinėje išvadoje Nr. 2 įvertintos galimos elektros kabelio pažeidimo priežastys: „Įvertinus atkasto požeminio elektros kabelio trasos būklę ir pateiktas fotofiksacijas, nustatyta, kad kabelis (apsauginiame vamzdyje) buvo paklotas natūraliame molingame, akmenuotame grunte, nesuformuojant privalomo amortizacinio smėlio pasluoksnio ir apsauginio užpilo. Vizualiai nematyti atvežtinio, sijoto smėlio sluoksnio, kuris pagal įprastą inžinerinę praktiką ir statybos techninius reikalavimus turi būti naudojamas siekiant apsaugoti požeminius elektros tinklus nuo mechaninio grunto poveikio. Molingas gruntas pasižymi dideliu jautrumu drėgmei – jam sudrėkus, jis tampa plastiškas, gali keisti tūrį ir sukelti vietinius grunto judesius ar sėdimą. Esant tokioms sąlygoms, grunte esantys akmenys tampa mechaninio poveikio koncentracijos taškais, kurie, neturint amortizacinio smėlio sluoksnio, tiesiogiai perduoda apkrovas apsauginiam vamzdžiui. Smėlio pasluoksnio nebuvimas reiškia, kad apsauginis vamzdis ir jame esantis kabelis neturėjo konstrukcinės apsaugos nuo galimų vertikalių ar horizontalių grunto apkrovų. Dėl to, esant galimam grunto sudrėkimo poveikiui, galėjo susidaryti situacija, kai judantis ar sėdantis gruntas su padidėjusia jėga prispaudė apsauginį vamzdį prie apačioje ar šonuose esančių akmenų. Tokio pobūdžio mechaninis poveikis galėjo sukelti apsauginio vamzdžio deformaciją (susiplokštėjimą ar vietinį lūžį), dėl ko buvo mechaniškai užspaustas viduje esantis elektros kabelis. Ši deformacija paaiškina nustatytą faktą, kad kabelis tapo nebeištraukiamas per esamą

[6] Ekspertinė išvada Nr. 1 buvo parengta kitoje draudiko administruoto įvykio žalos byloje, tačiau, draudiko vertinimu, ginčui aktualaus Įvykio atveju buvo tinkama dėl joje pateiktų bendrų fundamentalių (bazinių) techninių vertinimų dėl tokio objekto, kaip požeminis kabelis, galimų gedimo priežasčių.

trasą ir buvo pažeistas taip, jog vietinis remontas tapo neįmanomas, o elektros laidumas nutrūko."

Taigi, specialių žinių turinčių ekspertų parengtoje Ekspertinėje išvadoje Nr. 2 aiškiai nurodyta, jog labiausiai tikėtina elektros kabelio gedimo priežastis yra ne liūtis, o nekokybiški statybos darbai, lėmę elektros kabelio nusidėvėjimą ir gedimą.

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad draudikas aiškinosi galimas Įvykio priežastis, rinko ir vertino įrodymus, papildomai kreipėsi dėl ekspertinės nuomonės.

Pažymėtina, kad, draudikas, siekdamas pagrįsti savo sprendimą, pateikė tiek kitoje draudiko administruoto įvykio žalos byloje parengtą bendro pobūdžio ekspertinę išvadą dėl galimų požeminio kabelio gedimo priežasčių, tiek ekspertinę išvadą dėl ginčui aktualaus elektros kabelio gedimo priežasčių.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje konstatuojama, kad konkretūs faktiniai duomenys, gauti ekspertinio tyrimo metu, gali būti atmesti kaip įrodymai, jei manoma, kad jie nepagrįsti, nepatikimi ar turi kitokių trūkumų. Kritiškai vertinti eksperto išvadą ar jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų. Eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu šios išvados duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, taip pat jei eksperto išvada neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių. Eksperto išvada laikoma pagrįsta, jeigu, įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą, eksperto išvados duomenys leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą[7].

Įvertinus draudiko pasitelktų ekspertų nuomonę bei kitus duomenis, pagrindo nesivadovauti draudiko pateiktais ekspertiniais duomenimis nenustatyta. Ekspertiniai duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja faktiniams duomenims.

Pažymėtina, jog civilinėje teisėje faktų įrodomumo problema spręstina remiantis tikimybių pusiausvyros principu, t. y. faktas gali būti pripažintas įrodytu, jei šalies, kuri juo remiasi, pateikti įrodymai leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad jis yra, nei kad jo nėra. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėja nei pretenzijoje draudikui, nei kreipimesi į Lietuvos banką nesirėmė jokiais objektyviais įrodymais, paneigiančiais draudiko nustatytas aplinkybes dėl nekokybiškų kabelio įrengimo darbų, broko.[8]

Įvertinus šalių Lietuvos bankui pateiktus duomenis, darytina išvada, kad Įvykis kilo dėl elektros kabelio įrengimo klaidų ir (ar) broko, lėmusių elektros kabelio nusidėvėjimą ir gedimą (Taisyklių A IV dalies 4.4.3 ir 4.16 papunkčiai).

Nustačius, kad Įvykis atitinka bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas, darytina išvada, jog draudikui nekyla pareiga atlyginti elektros kabeliui atsiradusios žalos.

Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma bei draudimo sutarties šalių sutartomis sąlygomis, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos apdraustam turtui – elektros kabeliui – padarytą žalą.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos

[7] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015.

[8] Pareiškėja Lietuvos bankui pateikė atkasto kabelio nuotrauką, kabelio remonto komercinį pasiūlymą, LHMT internetinės svetainės duomenų ekrano nuotraukas. Tačiau pažymėtina, kad pareiškėja neteikė įrodymų ir neįrodinėjo kabelio įrengimo darbų kokybės, atitikties įrengimo reikalavimams ar kitų aplinkybių.

teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis